

Velkommen som pasient

Informasjon til deg som skal opereres i
mage og tarm.

Velkommen til post 1!

Mange av oss har lang erfaring med pasienter som er operert i mage/tarm. Flere av sykepleierene har tilleggsutdanning som stomisykepleier, kreftsykepleier og gastrosykepleier. Vi håper du vil finne deg vel til rette her hos oss.

Hilsen personale på post 1, Avdeling for Akutt og gastrokirurgi.

Kontaktinformasjon

Ekspedisjon Kirurgisk klinikk, tlf. 55 97 28 42

Kirurgisk klinikk, mottak tlf. 55 97 34 80

Åpen 08.00-15.30, Sentralblokken 2. etasje.

Post 1, tlf. 55 97 34 00. Åpen hele døgnet.

Postadresse: Kirurgisk klinikk,
Haukeland Universitetssjukehus,
5021 Bergen.

Velkommen til Kirurgisk klinikk

I dag vil vi på Kirurgisk mottak sørge for at du kommer gjennom programmet for dagen. Du må regne med å vente mellom programpostene. Vi er likevel avhengig av å finne deg i rett tid, så ikke forlat avdelingen uten å gjøre avtale med oss. Ta kontakt hvis det er noe du lurer på.

Program for i dag

1. En lege vil ta opp journal (generell helsesjekk, bruk av faste medisiner).
2. Kirurgen vil informere om den planlagte operasjonen.
3. Anestesilegen informerer deg om bedøvelsen du skal få under og etter operasjonen.
4. Fysioterapeuten vil vise øvelser som forebygger blodpropp og lungekomplikasjoner. Du vil også lære hvordan du best kan bevege deg ut og inn av sengen etter operasjonen.
5. Blodprøver blir tatt ca kl 10.00.
6. Hjertediagram (EKG) tas som regel av alle over 60 år.
7. Behov for røntgenbilde av lungene (røntgen thorax) vurderes av lege.
8. Det avtales dag og tid for når du skal komme tilbake for operasjon.
9. Både de som skal hjem på permisjon og de som skal bo på Haukeland Hotell forlater dagposten ut på dagen. Det blir gitt beskjed når programmet for dagen er ferdig.

Andre forberedelser

Må man tømme tarmen med avførende midler?

Hver enkelt pasient vil få klar beskjed hvis det er aktuelt med avføringsmidler eller kostrestriksjoner. Det avhenger av operasjonen Du får skriftlig informasjon om tømning hvis det gjelder deg.

Hva er faste?

Det betyr å hverken spise drops, tyggegummi, mat, drikke eller røyke.

Hva er flytende kost?

Vann, klar suppe (buljong), juice uten fruktkjøtt, saft, brus, mineralvann, svart kaffe, te, silt havresuppe og "rett i koppen supper" uten klumper . Det er viktig at du drikker minst to liter om dagen. Pass på at du drikker noe som inneholder rikelig med energi slik at du unngår å bli svimmel eller slapp.

Pasienter med diabetes

De som har diabetes avtaler med legen hvordan de skal forholde seg siste døgn frem til operasjonen.

Forberedelse som gjelder de som skal få utlagt tarm

Lege og personale har sagt klart fra før operasjonen hvis det er muligheter for at det lages en stomi. Stomi benyttes både som permanent og midlertidig løsning. Hvis det er en mulighet for at det lages en stomi, må det markeres hvor stomien skal være. En erfaren sykepleier vil markere med vannfast tusj på huden der det er best at stomien blir lagt ut på magen. Markeringen må gjøres i samråd med den som skal ha stomien.

Rutiner operasjonsdagen

Du har avtale om å møte på post 1, Kirurgisk klinikk, 4. etasje i Sentralblokken.

- Du møter fastende.
- Du skal ha dusjet og vasket håret.
- Du skal være uten hudkrem, sminke, neglelakk, smykker, ringer eller øredobber.

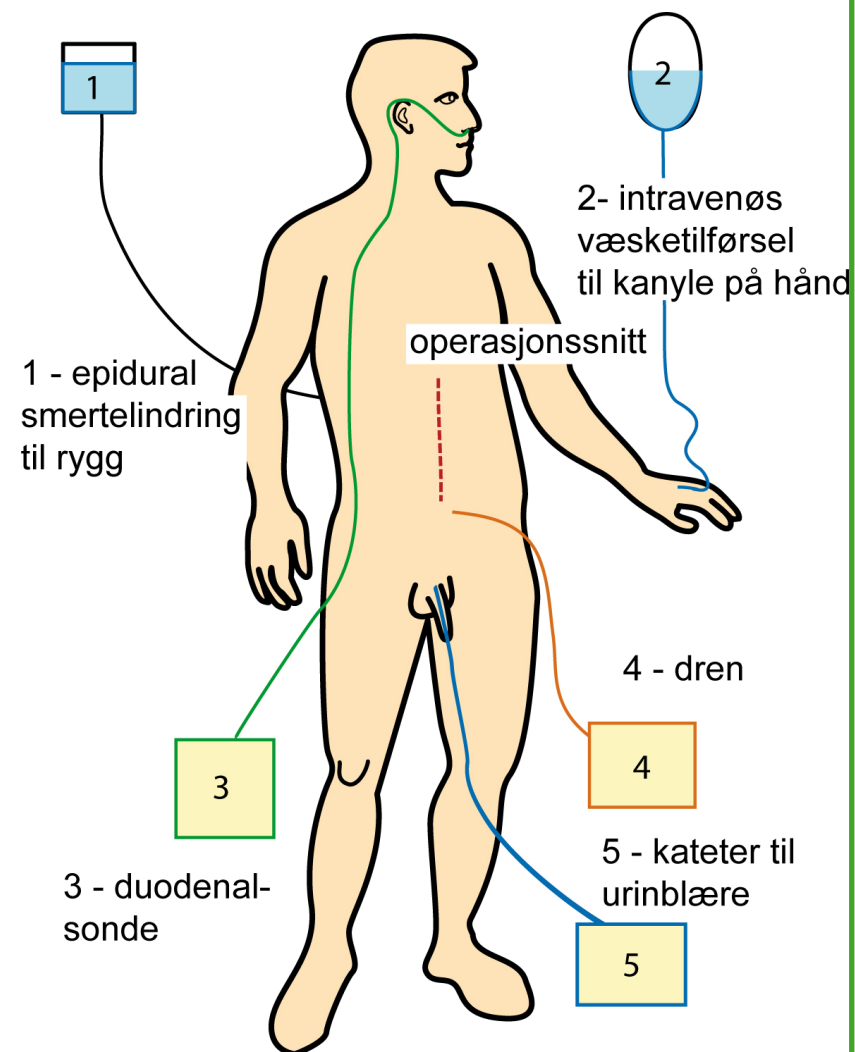
En pleier tar imot deg

1. Du får beroligende tabletter og seng å ligge i.
2. Etter du har fått beroligede medisiner skal du ikke gå alene ut av sengen.
3. En venekanyle legges i en blodåre på hånden og brukes til å gi intravenøs væske etter behov.
4. Før du blir kjørt til operasjon vil du få beskjed om å late vannet. Personalet følger deg til toalettet.
5. En sykepleier vil kjøre deg i seng til operasjonsavdelingen hvor anestesisykepleier tar imot deg.
6. Anestesisykepleierne og anestesilege gjør nødvendige forberedelser før operasjonen.
7. Hvis du har tannproteser eller høreapparat tas det av like før du får bedøvelse. Det leveres tilbake så snart du er våken.
8. Du blir liggende på en overvåkningsstue for nyopererte i 1/2 til 1 døgn etter operasjonen før du følges tilbake til sengeposten.

Utstyr som ofte brukes ved en større operasjon

1. Epiduralkateter legges inn før operasjonen av anestesilegen. Det blir gjort på operasjonsavdelingen mens du er våken. Epiduralkateteret er et meget tynt plastrør som føres inn i epiduralrommet i ryggen. Her får du jevn tilførsel av smertestillende medisin ved hjelp av en liten pumpe. Epiduralkateteret benyttes gjerne i 3-5 døgn etter en større operasjon.
2. Perifer venekanyle er et tynt plastrør som legges inn i en mindre vene. Du får som regel kanyle på håndbak og på armer under operasjonen. Kanylene brukes til å gi deg væske og medikamenter.
3. Duodenalsonde er en slange som går gjennom nesen og ned i magesekken. Den holder magen tom for magesaft og forhindrer brekninger og oppkast. Duodenalsonden fjernes gjerne et døgn etter operasjonen.
4. Et dren sørger for at sårveske og blodsiv som kan samle seg i operasjonsområdet dreneres vekk. Dren legges gjennom huden og inn i sårhulen under selve operasjonen. Drenet blir som regel fjernet en av de første dagene etter operasjonen.
5. Kateter til urinblæren går gjennom urinrøret og opp til urinblæren. Kateteret blir lagt inn under selve operasjonen og beholdes som regel noen dager.
6. Alle slanger er av mykt materiale og det er fullt mulig å bevege seg.

Illustrasjon av utstyr

De første dagene etter operasjonen

De første dagene er du trett og uopplagt. Pleierne vil sørge for at du får best mulig smertelindring, trening, kvile og stell. Av medisinske hensyn bør bare noen få pårørende komme på kort besøk første dag etter operasjonen.

Gjør det vondt?

Det er naturlig å ha en del smerter etter en operasjon og derfor får du smertelindrende medikamenter jevnlig. Det blir lagt vekt på at du skal få tilstrekkelig smertestillende både til å kunne trene og kvile.

Personalet ønsker at du gir beskjed hvis du har vondt og spør jevnlig om du har det bra. De første dagene vil du få smertestillende kontinuerlig via epiduralkateter og/eller i sprøyte. Etter noen dager har du som regel god nok smertelindring ved bruk av smertestillende tabletter.

Fungerer fordøyelsen?

Etter en operasjon går fordøyelsen saktere. Dette bedrer seg gradvis i løpet av de første 2-5 dagene. I denne perioden kan du oppleve kvalme og en del luftknip. Når tarmen begynner å fungere bedre vil det komme ut flatus (luft) enten gjennom endetarm og/eller gjennom stomi. Den første avføring etter operasjonen er vanligvis løs og mørk av gamle blodrester.

Personalet vil spørre om når du har flatus og avføring. Når det viser seg at fordøyelsen er i bedring vil du starte med å spise suppe den første dagen. Neste dag kan du som regel spise vanlig mat.

Noen opplever endring av fordøyelsen i form av diaré eller forstoppelse etter operasjonen. Personalet på sengeposten kan gi råd og har brosjyrer med ernæringsforslag som du kan følge for å bedre dette.

Trening og mat

Aktivitet etter en operasjon er gunstig for helsen. Som nyoperert vil du få hjelp til å komme ut av sengen så snart som mulig etter operasjonen. Treningsprogrammet som presenteres her vil selvfølgelig tilpasses din generelle helsetilstand. Pleierne vil sørge for tilstrekkelig smertelindring og legge forholdene til rette for at du skal komme i form.

Operasjonsdagen

Du står ved siden av sengen og går kanskje noen skritt på gulvet. Personalet hjelper deg. Du drikker kanskje litt vann eller saft.

1. dag etter operasjonen

Du prøver å være oppe minst 4 ganger og spaserer 50 meter i korridoren minst 2 ganger. Pleieren og fysioterapeuten hjelper deg. Du kan drikke og spise det du har lyst på. Mange foretrekker å begynne med flytende føde denne dagen.

2. dag etter operasjonen

Du kan være i sengen, men det er viktig at du er oppe 6–8 ganger og at du går minst 50 meter i korridoren 4 ganger i løpet av dagen. Du kan spise og drikke det du ønsker.

3. dag etter operasjonen

Denne dagen skal du være oppe det meste av tiden, men hvile i seng når du har bruk for det. Du bruker dine egne klær. Du kan spise og drikke det du ønsker. Måltidene serveres fra buffét og det forventes det at du forsyner deg selv når du klarer å være oppe. Vi er behjelpelig med å bære matbrettet for deg.

Opplæring i stomipleie til de som får utlagt tarm

Sykepleiere med spesialutdanning i stomipleie (stomisykepleier) har ansvar for at alle som får stomi følger eget opplæringsprogram. Opplæringen starter gjerne andre eller tredje dag etter operasjonen og går over 4-6 dager på sengeposten.

Haukeland Universitetssjukehus har også en poliklinikk for stomiopererte der det er mulig å få råd og veiledning etter at en er skrevet ut.

Utreise

Før du skrives ut vil det være en samtale med lege og sykepleier.

Hvis du har startet med nye medikament under oppholdet vil du få resept på disse. Andre medikament må du få resept på hos din fastlege.

Er du i arbeid vil du bli sykemeldt 2-6 uker avhengig av operasjon og arbeid. Går du på skole eller av annen grunn må ha bekreftelse på at du har vært innlagt, gi beskjed om dette før utreise.

Hjemreise

Helsebusser kjører til både til Askøy, Nordhordaland og Sotra. Du kan få rekvisisjon på transport hjem dersom du av helsemessige årsaker har behov for det. Det er egenandel på helsebuss og drosje.

Videre oppfølging.

Lege vil informere deg om videre oppfølging før du utskrives. Hvis du skal ha kontroll på vår poliklinikk vil du motta brev fra poliklinikken om timeavtale. Epikrise fra Kirurgisk klinikk sendes til din fastlege i løpet av en uke etter utskrivelse fra sykehuset.

Etter utskrivelse

Den første tiden etter operasjonen skal en unngå tunge løft fordi belastning på magemusklene kan gi brokk i operasjonssåret. Når du kommer hjem er det viktig at du øker aktiviteten gradvis og ellers prøver å leve så normalt som mulig.

Seksualliv

Samleie er ikke å anbefale de første 2-3 ukene etter operasjonen. Av og til vil smerter og eventuelle andre plager naturlig begrense seksuell aktivitet i noe lengre tid.

Operasjonssår

Stingene i operasjonssåret skal vanligvis stå i 14 dager. Stingene kan fjernes hos egen lege eller på nærmeste legesenter.

Du kan dusje

Hvis du har sting i operasjonssåret og/eller bandasje skal den skiftes etter at du har dusjet. Du bør ikke bade i badekar eller basseng de første ukene.

Jeg har vært innlagt på post:
Legen som opererte meg heter :
Mine kontaktsykepleiere heter:

HELSE BERGEN - ALT HANDLAR OM MENNESKE
Haukeland Universitetssjukehus

Sykepleiefaglig ansvarlig: Avdelingssykepleier Lene Lønnheim,
Layout/ foto Kari Nytun
Kirurgisk klinikk, Haukeland universitetssjukehus 2010.
Hustrykkeriet, bestillingsnummer: 202 3498